

Zakończenie prac ekshumacyjnych przy Areszcie Śledczym w Białymstoku

Podczas kilku etapów prac w ciągu ostatnich dwóch lat prowadzonych przez białostocki oddział IPN wydobyto szczątki 385 ofiar okupacji niemieckiej z czasów II wojny światowej i powojennego terroru komunistycznego.

Badania sondażowe rozpoczęły się w lipcu 2013 r. pod kierunkiem dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka i zakończyły się odnalezieniem szczątków 3 ofiar. Na tej podstawie Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku wszczęła śledztwo, w ramach którego w kolejnych miesiącach prowadzono prace ekshumacyjne.

Ogółem odbyło się 5 etapów ekshumacji na terenie dawnego ogrodu więziennego - w sumie 14 tygodni prac. W ich trakcie przebadano obszar 4782 metrów kwadratowych, zlokalizowano 66 dołów ze szczątkami ludzkimi. Ponad 1/3 spośród ekshumowanych stanowią dzieci, 16 proc. kobiety, a blisko połowa ofiar to mężczyźni. W jamach grobowych oraz bezpośrednio przy ofiarach znaleziono dużą ilość przedmiotów, w tym łuski i naboje amunicji, monety, fragmenty ubioru i rzeczy osobiste, które podlegają dalszej analizie.

Na podstawie wstępnej analizy wyników prac i materiałów historycznych można stwierdzić z całą pewnością, że wśród ofiar znalazły się zarówno osoby zmarłe i zamordowane w okresie okupacji niemieckiej (1941–1944) jak i w okresie powojennym (1944–1956). Do chwili obecnej nie udało się uzyskać potwierdzenia, czy są wśród nich również ofiary, które zginęły w okresie okupacji sowieckiej (1939–1941).

10 procent ofiar nosi ślady obrażeń w wyniku postrzałów. Wśród innych, ustalonych przyczyn zgonu, należy wymienić śmierć z powodu ran odniesionych podczas brutalnego bicia w czasie przesłuchań, niedożywienia oraz złych warunków sanitarnych powodujących epidemie i choroby. Potwierdzono też, że wśród ekshumowanych ofiar były osoby zabite w trakcie obław i operacji zbrojnych prowadzonych po wojnie przez Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego, Milicję Obywatelską i wojsko, przywiezione na teren ogrodu przywięziennego w celu ukrycia zwłok.

Równolegle do prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych trwają czynności zmierzające do uzyskania jak największej ilości materiału porównawczego DNA od rodzin poszukujących miejsca pochówku swoich bliskich, ofiar zbrodni systemów totalitarnych na Białostocczyźnie.

Zgromadzono blisko 500 próbek, co stanowi największy zbiór przechowywany w Polskiej Bazie Genetycznej Ofiar Totalitaryzmów. Do analizy pobrano też próbki materiału kostnego ze szczątków ofiar. Trwają intensywne prace nad izolowaniem DNA

z kości oraz porównywanie go z materiałem uzyskanym od rodzin.

Uzyskano już pierwsze pozytywne efekty, które zostaną zaprezentowane na uroczystości wręczenia not identyfikacyjnych, która odbędzie się w siedzibie Oddziału IPN w Białymstoku w najbliższy czwartek, 24 września.

W odrębnym innym śledztwie prowadzone są nadal prace ekshumacyjne w piwnicy budynku administracyjnego Aresztu Śledczego, które wciąż nie zostały zakończone. Do chwili obecnej ekshumowano w ich trakcie szczątki 6 mężczyzn. Kolejny etap prac w piwnicach budynku zaplanowano na listopad.

Za: Polskie Radio Białystok

<http://www.radio.bialystok.pl/wiadomosci/index/id/127211>

[Powrót na stronę główną](#)

[Powrót do listy aktualności](#)